Rybníkář/rybníkářka (kód: 41-011-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání: Rybníkář
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Posuzování stavu rybničního hospodářství a jeho vývoje	3
Vedení evidence o chovu ryb a jednotlivých věkových kategorií	3
Přikrmování ryb v závislosti na přírodních podmínkách	3
Vápnění, hnojení a meliorace rybníků	3
Provádění rybničních zooveterinárních opatření	3
Odbahňování rybničního dna	3
Organizace výlovu rybníků	3
Opravy a údržba rybničních zařízení	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Posuzování stavu rybničního hospodářství a jeho vývoje

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést analýzu základních fyzikálních a chemických vlastností vody v terénu a vyhodnotit jejich vliv na ryby a vodní organismy	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zkontrolovat růst ryb při pokusném odlovu	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vyhodnotit dopad zadaného hospodářského zásahu (např. vápnění) na stav životního prostředí	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vedení evidence o chovu ryb a jednotlivých věkových kategorií

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Podle zadání vnést údaje do základní dokumentace o chovu ryb	Praktické předvedení
b) Vyhotovit zadaný doklad operativní evidence	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Přikrmování ryb v závislosti na přírodních podmínkách

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést jízdu lodí s tyčkou	Praktické předvedení
b) Předvést obsluhu vyplavovací lodě s motorovým pohonem	Praktické předvedení
c) Provést jednoduchý chemický rozbor vody v terénu zaměřený na obsah kyslíku a teplotu vody	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Stanovit dávkování krmiv s přihlédnutím k aktuálním podmínkám (práce s krmnými tabulkami)	Praktické předvedení
e) Předvést vlastní přikrmování ryb	Praktické předvedení
f) Zkontrolovat účinnost přikrmování prohlídkou krmných míst	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vápnění, hnojení a meliorace rybníků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Aplikovat stanovené dávky statkových hnojiv	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Předvést manipulaci s vodní hladinou v souladu s manipulačními řády	Praktické předvedení
c) Vysekat vodní porosty v okrajích rybníků a kompostovat je	Praktické předvedení
d) Předvést údržbu (čištění) rybničních stok	Praktické předvedení
e) Nainstalovat a uvést do provozu zařízení k provzdušování vody (aerátory)	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provádění rybničních zooveterinárních opatření

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Posoudit aktuální kondici a zdravotní stav rybí obsádky při kontrolních odlovech	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Aplikovat preventivní nebo léčebnou koupel ryb	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést dezinfekční a preventivní vápnění	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Odbahňování rybničního dna

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Stokovat rybniční dno za účelem jeho odvodnění a ozdravění	Praktické předvedení
b) Provést lokální odbahnění, urovnání nerovností a mechanické rozrušení dna	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizace výlovu rybníků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Manipulovat s výpustním zařízením při strojení rybníka	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Předvést citlivé zacházení s jednotlivými druhy a věkovými kategoriemi ryb	Praktické předvedení
c) Roztřídit ryby podle druhu a věkové kategorie a do hmotnostních tříd	Praktické předvedení
d) Předvést obsluhu rybářské mechanizace používané k výlovu rybníka (mechanický keser, třídička ryb, vertikální nakladač)	Praktické předvedení
e) Přišít sakovinu na rám (keseru, saku)	Praktické předvedení
f) Opravit poškozenou rybářskou síť	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Opravy a údržba rybničních zařízení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Posoudit technický stav vybraného rybničního zařízení	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vysvětlit, v čem spočívá technicko-bezpečnostní dohled na rybnících	Ústní ověření
c) Popsat jednoduchou opravu hráze	Ústní ověření
d) Předvést obsluhu a případně jednoduché opravy výpustních zařízení	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.
Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - https://www.nsp.cz/jednotka-prace/rybnikar#zdravotni-zpusobilost).

Při ověřování kompetencí formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, dodržování hygieny práce, jakož i ke kvalitě předváděných operací. Přitom je nutno posuzovat nejen dosažený výsledek, ale i samostatnost při rozhodování o nejvhodnějším postupu řešení zadaného úkolu podle daných podmínek pracoviště. Důraz je třeba klást na šetrnou manipulaci s rybami podloženou dostatečnými odbornými vědomostmi a dovednostmi.
U kompetence „Odbahňování rybničního dna" se jedná o práci s ručním nářadím, tj. lopatou. Uchazeč předvede chůzi v bahně, cit pro spád vody při stokování, správné odhazování materiálu, netvoření hrázek, prokáže manuální zručnost v locišti nebo v rybničních stokách.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání rybář a maturitní zkouška v libovolném oboru vzdělání a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti rybářství nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti rybářství.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání rybářství nebo v jiném oboru vzdělání s biologickým charakterem a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti rybářství nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti rybářství.
c) Vyšší odborné vzdělání se zaměřením na rybářství a vodní hospodářství nebo v jiném oboru vzdělání s biologickým charakterem a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti rybářství nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti rybářství.
d) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na rybářství a vodní hospodářství nebo v jiném oboru vzdělání s biologickým charakterem a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti rybářství nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti rybářství.
e) Profesní kvalifikace 41-011-H Rybníkář/rybníkářka + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti rybářství.

Další požadavky:
- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o udělení autorizace naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zemědělství, www.eagri.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Rybníky a rybochovná zařízení
- Biologický materiál – kapr plůdek, násada nebo tržní ryby v minimálním množství 100 ks jedné z uvedených kategorií; násady nebo plůdek dalších druhů ryb chovaných v běžných rybničních polykulturách, tj. amura bílého, tolstolobika bílého, tolstolobce pestrého, lína obecného, candáta obecného, štiky obecné (minimálně 20 ks jedné z uvedených kategorií alespoň jednoho druhu)
- Zkušební místnost
- Příslušné stroje a zařízení, pomůcky – souprava na rozbory vody COMBI nebo digitální oxymetr, pH metr, teploměr, krmné tabulky, kalkulačka, váhy, karta rybníka, malá loď, vyplavovací loď, lodní motor, krmivo (obiloviny), statková hnojiva, pálené vápno nebo chlorové vápno, NaCl, keser, sakovina, provázek, aerátor, mechanický keser, třídička na ryby, vědro, vanička, odměrné nádoby, ruční nářadí – kosa, vidle, hrábě, lopata
- Rybářské lodě
- Rybářské sítě (vrhací síť), drobné sítěné nářadí (ohnoutka, sak)
- Záznamové archy pro sledování a hodnocení postupu plnění úkolů

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 10 až 14 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro zemědělství, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR a AK ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Střední škola rybářská a vodohospodářská Jakuba Krčína Třeboň
Střední rybářská škola a VOŠ vodního hospodářství a ekologie Vodňany
Jihočeská univerzita Č. Budějovice, Fakulta rybářství a ochrany vod Vodňany
Ing. Richard Vachta - OSVČ, poradenská činnost v oblasti rybářství
Rybářsví Nové Hrady, s. r. o.